

Найцікавіші прийоми формувального оцінювання

В педагогіці існує поняття **формувального** та **підсумкового оцінювання**, причому **формувальне оцінювання дозволяє оцінити і скоригувати процес навчання**, а **підсумкове – результат навчання**. Підсумкове оцінювання проводиться наприкінці навчання, найчастіше, у вигляді тесту або контрольної роботи. Формувальне оцінювання здійснюється в процесі навчання, і необхідне для того, щоб з'ясувати, чи успішно учні справляються, а також визначити, як необхідно будувати процес навчання в подальшому. Пропонуємо вашій увазі найцікавіші прийоми (техніки, методи) формувального оцінювання:

Техніка «Перевірка помилковості розуміння» полягає в тому, що педагог навмисно дає учням типові помилкові поняття або передбачувані помилкові судження, а потім просить учнів висловити свою згоду або незгоду зі сказаним і пояснити свою точку зору. При цьому можна використовувати звичайну дошку, проговорювати ці судження усно, використовувати створену заздалегідь онлайнову спільну дошку, спільний документ чи презентацію, онлайнві картки тощо.

Техніка «Формувальне опитування» – це форма перевірки знань учнів, коли педагог задає додаткові уточнюючі питання, що дозволяють дитині проаналізувати, узагальнити, зробити висновки з пройденого матеріалу. Наприклад:

- Як _____ схожі або відрізняються від _____?
- Що неправильно в _____?
- Який висновок ти можеш зробити _____?
- Що ти пропонуєш зробити _____?
- Які критерії ти б використовував для оцінки _____? і т.д.

Техніка «Трихвилинна пауза». Педагог надає учням можливість обміркувати поняття, ідеї заняття, зв'язати з попереднім матеріалом, знаннями і досвідом, а також з'ясувати незрозумілі моменти.

- Я змінив своє ставлення до ...
- Я дізнався більше про ...
- Я здивувався тому, що ...
- Я відчув ...
- Я ставився ...

Використання методики «**Тижневі звіти**» дозволяє забезпечувати швидкий зворотний зв'язок, за допомогою якого учні повідомляють, чого вони навчилися за тиждень і які труднощі у них виникли. «Тижневі звіти» – це опитувальні листи, які учні заповнюють один раз на тиждень, відповідаючи на 3 питання:

- Чому я навчився за цей тиждень?
- Які питання залишилися для мене незрозумілими?
- Які питання я поставив би учням, якби я був учителем, щоб перевірити, чи зрозуміли вони матеріал?

Техніка «Сигнали рукою». Учитель зупиняє пояснення і просить учнів показувати йому сигнали рукою, які свідчать про розуміння або нерозуміння матеріалу. Для цього вчитель заздалегідь домовляється з учнями про ці сигнали:

- Я розумію _____ і можу пояснити (великий палець руки спрямований вгору).
- Я все ще не розумію _____ (великий палець руки спрямований в бік).
- Я не зовсім впевнений в _____ (помахати рукою).

Подивившись на сигнали, учитель пропонує деяким учням висловитися:

- тим, хто не зрозумів, задає питання: «Що саме вам незрозуміло?»;
- слово надається тим, хто не дуже впевнений у правильності відповіді;
- слово надається тим, хто все зрозумів.

Учитель задає уточнюючі питання: «Що саме ви зрозуміли?», при цьому обов'язково пропонується вислухати кілька відповідей.

За підсумками отриманих відповідей учитель приймає рішення або про повторне вивчення, закріплення теми, або про продовження вивчення теми. У разі повторного пояснення, закріплення теми вчитель повинен використовувати ще одну перевірочну міні-роботу. Даний крок важливий для того, щоб зрозуміти, чи відбуваються зміни в розумінні теми в учнів, які відчувають проблеми, і визначити свої кроки по подальшій роботі.

Звісно, це далеко не всі техніки та прийоми формульовального оцінювання, які доречно використовувати на уроці.